

HÅNDTERING AF MISTRIVSEL BLANDT **LGBT+-ELEVER** – EN PRAKTISK GUIDE

LGBT+-elever mistrives i særlig grad i grundskolen og på ungdomsuddannelser. Der er derfor et behov for at arbejde håndterende og fremme elevernes trivsel, hvilket nedenstående råd skal være med til at danne grundlag for.

Følgende er råd til, hvordan du som fagprofessionel kan være opmærksom på LGBT+-elever på jeres skole. Forslagene kan være med til at understøtte anerkendelse af eleverne og til at fremme trivsel hos LGBT+-elever, som oplever mistrivsel. Det er dog ikke en udtømmende liste eller en tjekliste.

Denne liste af råd handler specifikt om LGBT+-elever på jeres skole og sætter fokus på deres trivsel. I kan læse mere om det forebyggende arbejde med at sikre en inkluderende skole for alle [her](#).

En inkluderende skole

Hvis du vil vide mere om det forebyggende arbejde med at sikre en inkluderende skole for alle, kan du læse mere på DCUMs [hjemmeside](#).

Støt og anerkend eleven

LGBT+-elever er, som alle andre elever, eksperter i deres eget liv, og som fagprofessionel kan du invitere eleven til at fortælle om, hvordan eleven oplever verden og sit skoleliv. Anerkend i den forbindelse elevens følelser og oplevelser, og fortæl at du er der for vedkommende. Vær nysgerrig på, hvad der kan være svært for eleven, og måske kan I finde en løsning på det i fællesskab. Spørg også gerne ind til elevens ønsker – f.eks. kan det være, at eleven ønsker at blive kaldt et andet pronomen eller navn.

Som fagprofessionel kan du støtte eleven ved at kende til begreber inden for LGBT+-spektret, så I sammen kan sætte ord på, hvordan eleven kan identificere sig. Kendskabet til LGBT+-begreber vil vise eleven, at du anerkender andre kønsidentiteter og seksuelle orienteringer, hvilket kan gøre eleven tryk. Undgå ord som ”kønsforvirring”, ”tvivl”, ”normalt” og ”finde sig selv”. I stedet kan du sige: ”Alle er jo hele tiden i gang med at udvikle sin identitet”, ”Det er da en spændende proces for dig, det vil jeg gerne høre mere om” eller ”Er der noget, du gerne vil have, at jeg eller andre hjælper dig med?”.

Sørg for at eleven har adgang til en fortrolig voksen

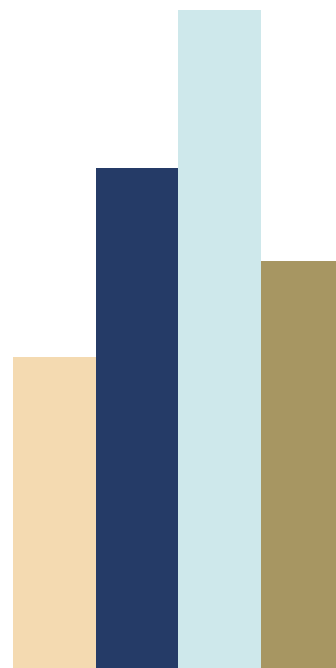
Ikke alle elever kan tale med deres forældre om deres tanker, følelser og eventuelle LGBT+-identitet, fordi forældrene enten har svært ved at forstå eller acceptere, at deres barn er LGBT+-person. Her spiller du som fagprofessionel en vigtig rolle i at skabe et trygt miljø på skolen, hvor det er muligt som elev at have en eller flere, man kan være fortrolig med.

Et råd, der særligt gælder fagprofessionelle i grundskolen, er at sikre god kommunikation med forældrene i forhold til elevens trivsel og proces. Det er vigtigt at spørge eleven om, hvad du må tale med forældrene og andre på skolen om for at sikre, at det bliver på elevens præmisser. Tag generelt udgangspunkt i elevens ønsker og behov, og vær med til at sikre en anerkendende tilgang til eleven sammen med forældrene og andre på skolen.

Henvis eleven til fællesskaber

Henvis eleven til et sikkert sted, hvor eleven kan udforske sine tanker og følelser om sit køn og sin seksualitet. Eleven kan have brug for fællesskaber og henvisninger til hjemmesider, hvor eleven kan læse mere. Det kan f.eks. være:

- AURA, som er et mødested for unge LGBT+-personer under 18 år. De kan findes i ti forskellige danske byer. Tiltaget er etableret af LGBT+ Danmark. [Se mere her.](#)
- TRANSIT og TRANSIT Talk, som er for personer, der gør sig overvejelser om deres kønsidentitet. [Se mere her.](#)
- Foreningen til Støtte for Transkønnede Børn. [Se mere her.](#)
- Sabaah, som er en forening for minoritetsetniske LGBT+-personer. [Se mere her.](#)
- At du hjælper eleven med at undersøge andre organisationer, tiltag eller støttegrupper i kommunen.

Lad det være på elevens præmisser

Det skal være op til den enkelte LGBT+-elev, hvorvidt vedkommende ønsker at fortælle andre om sin seksualitet og kønsidentitet, hvem det bliver fortalt til og på hvilken måde. Selvom eleven har fortalt det i én kontekst eller til én person, betyder det ikke, at det må fortælles videre. Lad det altid være på LGBT+-elevens præmisser at fortælle om sin seksualitet eller kønsidentitet.

Det kan i nogle situationer være relevant at nævne for f.eks. forældre eller andet personale på skolen, men det er vigtigt først at spørge LGBT+-elev om tilladelse. Det kan også være, at eleven selv ønsker at fortælle det til familiemedlemmer, klassekammerater, lærere eller andre, men har brug for hjælp og støtte til at gøre det.

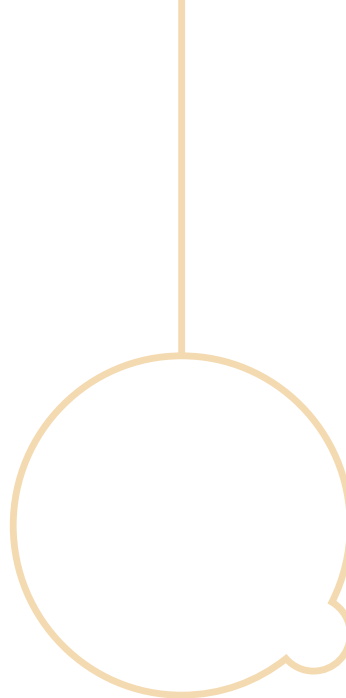
Der kan også være elever, som ikke er LGBT+ eller endnu ikke er bevidste om det, men som er begyndt at udforske kønsudtryk eller aktiviteter uden for de gængse kønsnormer. Lad det også her være på elevens egne præmisser, om vedkommende kan og ønsker at sætte ord på denne udforskning. Vær nysgerrig på, hvad eleven har behov for, og vær åben for en snak med eleven og/eller elevens forældre, hvis eleven selv ønsker det.

Samarbejd på tværs af arenaer

Sørg for, at I har fokus på elevens trivsel i samarbejdet med f.eks. fritidsordning, klub og andre tilbud – særligt i grundskolen. LGBT+-elever kan opleve at mistrives ét sted (f.eks. i skolen), men have det godt et andet sted (f.eks. i klubben), hvor der kan være andre normer og friere rammer for adfærd, køn og seksualitet. Samarbejdet på tværs er derfor vigtigt for at sikre elevens trivsel.

Undgå overopmærksomhed

LGBT+-elevens omgivelser kan gøre det svært at være åben om sin seksualitet eller kønsidentitet, da normer og forventninger kan begrænse muligheden for at bryde med disse. Det kan betyde, at man kan være nervøs for opmærksomhed i forhold til ens køn og seksualitet. Nogle LGBT+-elever oplever, at der fra andre elever og lærere i højere grad er et fokus på deres seksualitet og køn og i mindre grad på resten af deres identitet. LGBT+-elever er mere og andet end sit køn og sin seksualitet – hvilket generelt gælder alle elever.

I tilfælde af diskrimination, mobning eller krænkelser

Oplever du, at en elev fortæller om diskrimination, mobning og/eller krænkelser, er det vigtigt at være opmærksom på de gældende regler for håndtering af mobning eller lignende.

Du kan som leder sikre, at det er skrevet ind i skolens anti-mobbestrategi, hvordan I på skolen forebygger og håndterer diskrimination, mobning eller krænkelser på baggrund af seksuel orientering, kønsudtryk eller kønsidentitet. Hvis en elev oplever mobning eller lignende, er der specifikke retningslinjer, som I skal følge.

Håndtering af mobning eller lignende ifølge undervisningsmiljøloven

Oplever elever mobning eller lignende, skal I som skole udarbejde og iværksætte en handlingsplan inden for ti arbejdsdage. Handlingsplanen skal hjælpe med at stoppe problemerne og sikre et godt undervisningsmiljø.

I den mellemliggende periode, inden handlingsplanen sættes i værk, skal I sætte nødvendige og akutte tiltag ind. I skal informere berørte elever og deres forældremyndighedsindehavere om de akutte tiltag og handlingsplanen.

DCUM tilbyder forskellige gratis værktøjer mod mobning, der kan hjælpe jer som fagprofessionelle i grundskolen og på ungdomsuddannelser.

Dette gælder både i forhold til det forebyggende arbejde og det håndterende arbejde. Læs mere og find relevante værktøjer her: [Den Nationale Klageinstans mod Mobning](#).

Særligt til ungdomsuddannelser

Uddannelsesinstitutioner opfordres til at etablere whistleblowerordninger, hvor elever anonymt kan angive, hvis de oplever seksuelle krænkelser eller chikane. Dette tiltag kan med fordel tænkes sammen med håndtering af mistrivsel for LGBT+-elever. Vær dog opmærksom på, at det kræver mod og vedholdenhed at skulle råbe op om mistrivsel. Gør det derfor let for eleven at råbe op, og vær tydelig i kommunikationen om, at diskrimination, mobning og krænkelser ikke tolereres på skolen. Processen for at klage/whistleblowerordningen skal være tydelig, så alle elever og lærere ved, hvor, til hvem og hvordan de kan gøre skolen opmærksom på brud med skolens adfærdskodeks.

Rådene er valideret af LGBT+ Danmark m.fl. og afspejler således også deres viden om at sikre trivsel for LGBT+-elever.

